

## Mál nr. 232/2019

## M og

## V vegna slysatryggingar ökumanns bifreiðarinnar X

**Takmörkun ábyrgðar vátryggingafélags og tilkynningarfrestur vátryggingafélags skv. 1. mgr. 94. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004 vegna umferðarslyss.****Gögn.**

Málskot, dags. 8. júlí 2019, ásamt fylgiskjölum.

Bréf V, dags. 22. júlí 2019, ásamt afriti tölvupósts V til lögmanns M dags. 12. júlí 2018 og vátryggingarskilmálum.

**Málsatvik.**

Í lögregluskýrslu dags. 29. október 2016 vegna tjónsatviks sama dag kemur fram að M var ökumaður bifreiðar sem fór út af vegi í bílvelt. Framburður M um aðdraganda bílveltunnar er í þessari skýrslu eftirfarandi: „... hafi hún verið að ganga frá farsímanum eftir að hafa verið á „Snapchat“ milli sæta bifreiðarinnar. Hafi hún því næst gripið sælgæti sem þar var og á þessu augnabliki hafi henni verið litið af veginum í smá stund. Þegar hún svo leit aftur fram á veginn hafi ökumaður bifreiðarinnar fyrir framan hana verið búin að hægja mikið á sér.“ Í kjölfarið hemlaði M og beygði með þeim afleiðingum að bifreiðin valt. Vitni í bifreið sem var ekið á eftir bifreið bera með sama hætti um að M hafi hemlað snögglega vegna bifreiðar sem hafi dregið úr hraða á undan henni. Í lögregluskýrslunni er gerð grein fyrir því að M hafi á vettvangi fundið fyrir verk í baki og hálsi og hefi verið flutt á slysadeild til frekari skoðunar.

Læknisvottorð liggur fyrir vegna þeirrar heimsóknar en M gaf lögmanni umboð til að gæta hagsmuna sinna vegna afleiðinga slyssins í febrúar 2018 og í kjölfarið óskaði sá lögmaður eftir gögnum málsins hjá V. Í kjölfarið óskaði V eftir frekari niðurstöðum blóð- og þvagrannsóknna vegna slyss M og tilkynnti félagið lögmanni M með tölvupósti dags. 1. mars 2018 að skerðing væri „líkleg“ í málinu, en þá var beðið eftir niðurstöðum fyrrnefndra rannsókna. Þær niðurstöður voru sendar til V með tölvupósti í síðasta lagi 26. mars 2018 m.v. þau gögn sem liggja fyrir í málinu. Hinn 12. júlí 2018 tilkynnti V síðan lögmanni M að það takmarki ábyrgð sína um þriðjung af heildartjóni vegna stórkostlegs gáleysis M við aksturinn og vísaði félagið til 90. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004 því til stuðnings.

M telur í fyrsta lagi að V hafi vanrækt að senda tilkynningu um takmörkun ábyrgðar sinnar vegna slysatryggingar ökumanns „án ástæðulauss dráttar“ eða að öðru leyti í samræmi við það sem áskilið sé í 1. mgr. 94. gr. laga um vátryggingarsamninga nr. 30/2004. Þannig verði félagið að sæta því að glata rétti til að bera fyrir sig atvik sem gætu leitt til takmörkunar á ábyrgð, eins og kveðið sé á um í 2. mgr. 94. gr. laganna. M telur að vanræksla V hafi falist í því að um fjórir og hálfur mánuður liðu frá því að tilkynnt var um hugsanlegar kröfur í slysatryggingu ökumanns af hálfu M þar til fullnaðartilkynning í samræmi við ákvæði 94. gr. laga um vátryggingarsamninga var send, það er að félagið hafi í síðasta lagi haft lögregluskýrslu undir höndum 23. febrúar 2018 en fullnaðartilkynning um takmörkun ábyrgðar hafi ekki verið send fyrr en 12. júlí 2018. M telur að svo langur tími geti ekki verið „án ástæðulauss dráttar“, eins og kveðið sé á um í ákvæðinu. Í öðru lagi telur M að ef ekki sé fallist á ofangreind sjónarmið hennar að V hafi ekki sýnt fram á með nægilega skýrum hætti að háttsemi hennar við akstur í aðdraganda bílveltunnar hafi verið stórkostlegt gáleysi í skilningi 90. gr. laga um vátryggingarsamninga. M telur að um óhappatilvik hafi verið að ræða og aðstæður sem ökumaður bifreiðar sem var á undan hafi skapað með því að draga skyndilega úr hraða. Einnig bendir M á að hún hafi ekið á löglegum hraða og verið í miklu uppnámi þegar lögreglumenn hafi komið á vettvang og taki framburður hennar í frumskýrslu lögreglunnar mið af því.

V telur að takmarka eigi ábyrgð félagsins um þriðjung vegna stórkostlegs gáleysis M við aksturinn þar sem hún hafi brotið gegn fyrirmælum 1 mgr. 47. gr. a sem bannar notkun farsíma undir stýri auk þess sem hún hafi verið að borða sælgæti við aksturinn þar að auki. Í bréfi V til nefndarinnar dags. 22. júlí 2019 kemur einnig fram að M hafi verið undir áhrifum kannabis- og benzodiazepín lyfja skv.

upplýsingum úr bráðamóttökuskrá. V vísar því á bug að félagið hafi tilkynnt of sein um takmörkun sína á ábyrgð í skilningi 1. mgr. 94. gr. laga um váttryggingarsamninga.

V vísar til þess að M hafi ekki tilkynnt um líkamstjón sitt fyrr en 22. febrúar 2018 til félagsins og 26. mars sama ár hafi félagið fengið upplýsingar um rannsóknir vegna slyssins. V telur að með tilkynningu sinni um væntanlega skerðingu 1. mars 2018, nokkrum dögum eftir að tjón M var tilkynnt sérstaklega til þess hafi verið vel innan ástæðulauss dráttar í skilningi fyrrnefnds ákvæðis.

### Álit.

Ágreiningur málsins lýtur fyrst og fremst að því hvort tilkynning V um takmörkun ábyrgðar vegna afstöðu til kröfu um bætur úr slysáttryggingu ökumanns hafi verið innan ástæðulauss dráttar í skilningi laga um váttryggingarsamninga nr. 30/2004. Í 1. mgr. 94. gr. laganna kemur fram að ef váttryggingafélag ætlar að bera fyrir sig að það sé laust úr ábyrgð að öllu leyti eða hluta skv. öðrum ákvæðum XIII. kafla laganna, þá verði það að tilkynna váttryggingartaka eða þeim sem eigi rétt til váttryggingarbóta skriflega um afstöðu sína og það verður að senda tilkynninguna án ástæðulauss dráttar eftir að félagið vissi um þau atvik sem veita því heimild til að beita rétti sínum skv. ákvæðum fyrrnefnds XIII. kafla. Einnig þarf að leiðbeina um rétt til að bera ágreining undir úrskurðarnefnd. Ef váttryggingafélag sinnir þessu ekki þá missir það rétt til að bera fyrir sig ábyrgðartakmörkun skv. 2. mgr. 94. gr. laganna.

Í tilkynningu V dags. 12. júlí 2018 er vísað til 31. gr. váttryggingarskilmála og 90. gr. laga um váttryggingarsamninga varðandi heimild félagsins til takmörkunar ábyrgðar sinnar. Röksemdir V eru nánar tiltekið að félagið meti það svo að það að M hafi verið „.... í símanum á Snapchat á meðan á akstri stóð og litið af veginum í smástund. Talsvert umferð var og var hún á 80 km hraða í rigningu og slæmu skyggni.“ Ekki er fjallað sérstaklega um að M hafi verið undir áhrifum lyfja í umræddri tilkynningu. Ákvæði 90. gr. laga um váttryggingarsamninga er í XIII. kafla laganna og gildir því tilkynningaskylda 94. gr. um atvik málsins.

Verður ekki annað séð en að þegar V tilkynnir um takmörkun ábyrgð sinnar í samræmi við fyrirmæli 94. gr. laganna, hinn 12. júlí 2018 sé fyrst og fremst byggt á upplýsingum sem komi fram í frumskýrslu lögreglu. Ætla má að V hafi borist sú skýrsla fljótlega eftir tjónsatvikið þar sem rík hefð er fyrir því að váttryggingafélög fái sendar lögregluskýrslur sem varða ökutæki sem tryggð eru hjá þeim. Í skýrslunni kemur skýrlega fram að M leitaði á slysadeild vegna einkenna sem hún fann fyrir á vettvangi og gáfu tilefni til að álykta að líkamstjón hefði orðið. Í allra síðasta lagi hefur V altént fengið frumskýrslu lögreglu í hendur 23. febrúar 2018.

Í 1. mgr. 94. gr. er kveðið á um að tilkynning váttryggingafélags um takmörkun ábyrgðar þurfi að vera skrifleg, send án ástæðulauss dráttar frá því félagið vissi um atvik sem veita heimild til takmörkunar og upplýsa um rétt til að leggja mál fyrir úrskurðarnefnd. Tilkynning V með tölvupósti 1. mars 2018 uppfyllti ekki þessi skilyrði og verður því að leggja til grundvallar að tilkynning hafi fyrst komið til M með tölvupósti 12. júlí 2018. Þá eru liðin tæp tvö ár frá tjónsatvik og margir mánuðir frá því að V barst frumskýrsla lögreglu í allra síðasta lagi. Þó V hafi beðið um frekari gögn í þessu tiltekna máli verður að ætla að það hafi á grundvelli frumskýrslu lögreglunnar hæglega getað tilkynnt M með fullnægjandi hætti um þá takmörkun ábyrgðar sinnar, sem félagið rökstyður ekki sérstaklega fyrr en 12. júlí 2018, í allra síðasta lagi í lok febrúar 2018.

Í ljósi allra atvika sem tilgreind eru hér að ofan telst V því ekki hafa tilkynnt M um takmörkun ábyrgð sinnar án ástæðulauss dráttar, í samræmi við fyrirmæli í 1. mgr. 94. gr. laga um váttryggingarsamninga og fellur réttur V til að bera fyrir sig slíka mögulegar takmarkanir því niður, sbr. 2. mgr. 94. gr. sömu laga. Af þeim ástæðum telst ekki nauðsynlegt að fjalla frekar um háttsemi M við aksturinn.

### Niðurstaða.

M á rétt á fullum bótum úr slysáttryggingu ökumanns bifreiðarinnar X hjá V.

Reykjavík, 20. ágúst 2019.

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Valgeir Pálsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.